

Styrelsen för
Sveriges författarfond

Verksamhetsberättelse för år 2020
med ekonomisk redovisning

Innehåll

	sid.
1	Inledning 5
1	Ändamål och verksamheter 6
1.1	Biblioteksersättningen 6
1.1.1	Bakgrund
1.1.2	Individuella ersättningar
	Författarfondens fria del: stipendier och bidrag
1.2	Regelverk och styrning 8
1.2.1	Allmänt
1.2.2	Förordningen om Sveriges författarfond
1.2.3	Övriga författningar
1.2.4	Anslagsposter; regleringsbrev och villkor
1.2.5	Ekonomisk redovisning och revision
2	Organisation 10
2.1	Styrelse 11
2.2	Råd för stipendier och bidrag 11
2.3	Jävsbestämmelser 12
2.4	Sakkunniga 12
2.5	Kansli 12
3	Samverkan 13
4	Medelsanvändningen åren 2018–2020 – översikt 14
5	Biblioteksersättningen 15
5.1	Biblioteksersättningens beräkning 15
5.1.1	Underlag: utnyttjande och kategorier av verk
5.1.2	Beräkningsperiod 2016–2017
5.1.3	Grundbelopp och multiplar; förhandlingsöverenskommelsen
5.1.4	Total biblioteksersättning för år 2020
5.2	Biblioteksersättningens kostnader 17
5.2.1	Individuella ersättningar
5.2.2	Särskild biblioteksersättning
5.2.3	Pensionsbidrag och periodiska bidrag
5.2.4	Femåriga arbetsstipendier
5.2.5	Treåriga arbetsstipendier
5.2.6	Ettåriga arbetsstipendier
5.2.7	Tillfälliga bidrag
5.2.8	Bidrag till upphovsmannaorganisationer
5.2.9	Administration
5.2.10	Årets resultat
5.3	Resultat- och balansräkning 24

6	Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker	28
6.1	Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister	28
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>30</i>
6.2	Bidrag till dramatiker	30
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>31</i>
6.3	Bidrag för internationella utbyten	32
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>32</i>
7	Dramatikerstöd.....	33
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>34</i>
8	Inkomstgarantier för konstnärer.....	35
9	Långtidsstipendier	36
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>36</i>
10	Extra anslagna medel (covid 19) 2020	37
11	Stipendiestatistik – översikt.....	38

Inledning

Författarfondens uppdrag är att varje år fördela den statliga biblioteksersättningen samt vissa statliga bidrag och stöd till enskilda upphovsmän inom ordområdet. Den årliga verksamhetsberättelsen är därför till formen sig lik.

Verksamhetsåret 2020 har dock varit ett undantagsår som präglats av den pågående pandemin. Författarfonden har varit en av de fyra myndigheter och aktörer som tilldelats särskilda medel, för en bidragsgivning med syftet att lindra effekterna av pandemin och av de restriktioner som påverkat hela kulturlivet.

För författarfondens del har denna bidragsgivning med tillfälliga medel kunna ske med stöd av befintlig förordning och med samma grundläggande konstnärspolitiska utgångspunkter som gäller för verksamheten i stort. Ändå har det varit en stor utmaning för en liten organisation att snabbt anpassa verksamheten till den kraftigt ökade medelstilldelningen och till de särskilda villkor som gällt för just dessa extra anslagna medel. Även om det till del har varit möjligt att samordna beredningen med ordinarie verksamhet, har det inneburit en ca 60-procentig ökning av det totala antalet ansökningar och tre extra utlysningar att hantera under året.

Tillskottet på totalt 40 milj. kr innebar mer än en fördubbling av medlen till nya stipendier under året, och nästan en tredubbling av antalet stipendier som kunde beviljas. Fördelningen av de extra anslagna medlen redovisas nedan i avsnitt 10. Därtill lämnas till regeringen en uppföljning av just denna bidragsgivning separat i enlighet med de särskilda villkor regeringen beslutat.

Det stora antalet extra-stipendier som fördelats har haft stor betydelse för författarkollektivets möjligheter att klara de ekonomiska påfrestningar som pandemin inneburit, även om mindre än hälften av ansökningarna i slutändan kunde beviljas. Samtidigt bör här också betonas värdet av författarfondens ordinarie verksamhet, inte minst de fleråriga stipendierna och den särskilda biblioteksersättningen, vilka skapar mer långsiktig trygghet för de högt kvalificerade och renodlat yrkesverksamma upphovsmännen och översättarna. Styrelsen för Sveriges författarfond har varit mån om att även under krisåret 2020 fortsätta upprätthålla inriktningen på dessa långtidsåtaganden, vilka genom att de är skattepliktiga och pensionsgrundande också främjar mottagarnas tillgång till de sociala trygghetssystemen.

Såväl stipendierna ur biblioteksersättningen som extra-stipendierna år 2020 har samma dubbla verkan: de kan – med en direktverkan som andra kulturpolitiska insatser saknar – stötta sårbara författarekonomier under pågående kris samtidigt som de frigör upphovsmännens tid och kraft att ägna sig åt och utveckla sin litterära verksamhet.

1 Ändamål och verksamheter

Styrelsen för Sveriges författarfond har till huvudsaklig uppgift att förmedla den statliga biblioteksersättningen, som i enlighet med förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond utgår till upphovsmän till litterära verk – författare, översättare, tecknare och fotografer – för användningen av deras verk genom de svenska folk- och skolbiblioteken.

Författarfonden har även i uppdrag att besluta om vissa statliga bidrag och stöd till upphovsmän inom ordområdet, vilka också redovisas i denna verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning.

1.1 Biblioteksersättningen

1.1.1 Bakgrund

Enligt upphovsrättslagen får ett exemplar av ett litterärt verk fritt spridas vidare sedan det med upphovsmannens samtycke har överlåtits. Detta betyder att ett bibliotek som har köpt in en bok har rätt att låna ut den; författaren kan inte motsätta sig det och har ingen i upphovsrättslagen stadgad rätt till ersättning. Genom denna kulturpolitiskt motiverade inskränkning i upphovsrättslagen värnas allmänhetens tillgång till litteratur genom den fria biblioteksutlåningen.

Sedan Sveriges författarfond bildats år 1954 får dock de litterära upphovsmännen istället en offentligrättslig ersättning av statsmedel för biblioteksutnyttjandet. I propositionen (1954:133) om ”anslag till ersättning åt författare för utlåning av deras verk genom bibliotek” angavs två motiv för ersättningen: den skulle dels ge skäligen gottgörelse för det samhällsliga utnyttjandet av författarnas verk som den fria biblioteksutlåningen innebar, dels medföra en viss förbättring av författarnas ekonomiska villkor.

Biblioteksersättningen konstruerades redan från början som ett visst belopp per boklån, vilket skulle överföras till Sveriges författarfond – en statlig verksamhet men med en styrelse vars majoritet utsågs av upphovsmännens egna organisationer. Ersättningssystemet har efterhand byggts ut. Numera utgår ersättning för såväl hemlån som referensexemplar av både originalverk (på svenska eller av upphovsman stadigvarande bosatt i Sverige) och verk i översättning till eller från svenska. Verksamheten regleras genom förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond, omtryckt 1979:394 och senast ändrad 2019:1270.

Reglerna för biblioteksersättningen och ersättningens belopp fastställdes till en början ensidigt av staten. År 1985 kom Sveriges Författarförbund, Föreningen Svenska Tecknare och Svenska Fotografernas Förbund överens med regeringen om en förhandlingsordning avseende biblioteksersättningens grundbelopp, en ordning som tillämpats alltsedan dess.

De kulturpolitiska motiven bakom instiftandet av den svenska biblioteksersättningen skapade en från första början kulturpolitiskt utformad ersättning: den riktas enbart till svenska upphovsmän (som skriver på svenska eller är

bosatta i Sverige) och översättare (till eller från svenska språket) – och därtill används en stor del av medlen för stipendier och bidrag till dessa kategorier av författare, tecknare, fotografer och översättare.

Enligt EG-direktivet av den 19 november 1992 (tidigare 92/100/EEG; nu ersatt av en kodifierad version, 2006/115/EEG) om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk ska en upphovsman i princip ha ensamrätt avseende utlåning av exemplar av verk. Medlemsstaterna får dock föreskriva undantag från utlåningsrätten när det gäller utlåning till allmänheten från offentliga bibliotek, under förutsättning att åtminstone upphovsmännen får ersättning. Vidare får medlemsstaterna fritt bestämma ersättningen, varvid hänsyn får tas till kulturpolitiska ändamål. Den svenska bibliotekersättningsordningen har därmed ansetts uppfylla direktivets krav. Under en tid ifrågasattes detta av Europeiska Kommissionen, som menade att den utgjorde direkt eller indirekt diskriminering. Kommissionen avskrev dock under år 2007 ärendet och accepterar nu den svenska ordningen.

1.1.2 Individuella ersättningar Författarfondens fria del: stipendier och bidrag

Enligt förordningen om Sveriges författarfond ska individuell ersättning ges till ersättningsberättigad upphovsman baserat på antalet hemlån och antalet referensexemplar av dennes verk.

I fondförordningen föreskrivs vidare att bibliotekersättningen utöver de individuella ersättningarna och kostnaderna för själva verksamheten, får användas till stipendier och bidrag till enskilda upphovsmän och bidrag till deras efterlevande samt bidrag till upphovsmännens organisationer för insatser som syftar till att stärka de litterära upphovsmännens ställning och bidrag till särskilda ändamål som avser litterär verksamhet. Den delen av verksamheten brukar kallas författarfondens fria del.

Utgångspunkten för verksamheten är således den individuella ersättningen, som ger de litterära yrkesutövarna en viss minimiersättning för biblioteksutnyttjandet. Konstruktionen med särskild bibliotekersättning innebär att författarfonden tillerkänner vissa högt kvalificerade och yrkesverksamma författare, översättare, tecknare och fotografer en ersättning som fastställs på andra grunder än den generellt fastställda ersättningen per utlånad bok.

Utöver den särskilda ersättningen finns kompletterande arbetsstipendier av olika längd för att förbättra villkoren för bokupphovsmän med yrkesmässiga ambitioner. Ur den s.k. fria delen fördelas också pensionsbidrag.

Genom bibliotekersättningen ersätts de litterära och bildlitterära upphovsmännen för det samhällseliga utnyttjandet av deras verk som den fria tillgången till och användningen av dem som biblioteken erbjuder. Samtidigt skapar ersättningen en viss förbättring av upphovsmännens ekonomiska villkor. Den främjar litteraturens utveckling genom att den förbättrar upphovsmännens och översättarnas möjligheter att kunna fortsätta och utveckla sin litterära verksamhet.

1.2 Regelverk och styrning

1.2.1 Allmänt

Med hänsyn till den ursprungliga och huvudsakliga uppgiften – att fördela biblioteksersättningen – fungerar Sveriges författarfond inte som en traditionell förvaltningsmyndighet, även om verksamheten utgör myndighetsutövning och bedrivs utan särskild lagreglering om överlämnande av förvaltningsuppgifter.

Författarfonden saknar förvaltningsanslag och administrationen av verksamheten bekostas av biblioteksersättningen. Vidare innebär den anslagskonstruktion och förhandlingsordning som beskrivits ovan, att statsmakterna avstår mer traditionell målstyrning.

Majoriteten av fondstyrelsens ledamöter utses direkt av upphovsmännens organisationer. De litterära och bildlitterära upphovsmännens inflytande genom styrelserepresentation är reglerad i lagen om överlämnande av förvaltningsuppgifter, se avsnitt 1.2.3 nedan.

De särskilda omständigheterna kring regelverk och styrning påverkar inte kraven på rättssäkerhet, öppenhet och insyn; exempelvis är förvaltningslagen samt offentlighets- och sekretesslagstiftningen tillämpliga på författarfondens verksamhet.

1.2.2 Förordningen om Sveriges författarfond

Verksamheten vid Sveriges författarfond regleras i huvudsak i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond, omtryckt 1979:394. I förordningen regleras underlag och beräkning av totala biblioteksersättningen, liksom belopp och bestämmelser för de individuella ersättningarna.

Den s.k. myndighetsförordningen (2007:515) – som gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen – är inte tillämplig på Sveriges författarfond. I fondförordningen regleras också sådant som normalt återfinns i förvaltningsmyndigheters instruktion: styrelsens storlek, beslutsförhet, delegationsrätter m.m. Sedan 2015-01-01 innehåller förordningen också en ändamålsparagraf för verksamheten.

1.2.3 Övriga författningar

Utöver förordningen om Sveriges författarfond regleras verksamheten i följande författningar:

- förordning (1976:528) om bidrag till konstnärer,
- förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik,
- förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer,
- förordning (1983:190) om pensionsgrundande konstnärsbidrag m.m.,

- lag (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde,

Därutöver har styrelsen 2015-12-09 (ändrad senast 2018-12-07) fastställt arbetsordning för Sveriges författarfond, med bestämmelser och riktlinjer som reglerar författarfondens verksamhet.

1.2.4 Anslagsposter; regleringsbrev och villkor

Medlen för biblioteksersättning utgör anslagspost 8 under anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer, inom utgiftsområde 17. I regleringsbrevet föreskrivs att Kammarkollegiet, som enligt förordningen om Sveriges författarfond förvaltar fonden, ska disponera anslagsposten och utbetala medlen efter rekvisition till styrelsen för Sveriges författarfond. Vidare föreskriver regeringen i särskilt beslut att Sveriges författarfond senast den 1 mars till Kulturdepartementet ska lämna redogörelse för verksamheten under det föregående året samt ett budgetunderlag för det följande året. Några andra föreskrifter vad avser biblioteksersättningen – utöver dem som ges i förordningen om Sveriges författarfond – har inte utfärdats av regeringen.

För övriga verksamheter disponeras och utbetalas medlen enligt följande:

- Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker
Medlen utbetalas av Kammarkollegiet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Dramatikerstöd (Statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik)
Medlen utbetalas av Kammarkollegiet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Inkomstgaranti för konstnärer till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker
Kammarkollegiet disponerar anslagsposten och utbetalar inkomstgarantierna.
- Långtidsstipendier
Medel för överenskommet antal stipendier utbetalas av Konstnärsnämnden till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition

Samtliga anslagsposter återfinns under anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer. Inte heller för dessa verksamheter utfärdar regeringen några föreskrifter utöver dem som återfinns i respektive bidragsförordning. Eftersom författarfonden saknar förvaltningsanslag, föreskriver regeringen i anslagsvillkoren att medel får användas för administrationskostnader.

Tillfälligt under år 2020 har också anslagits medel till Sveriges författarfond under anslaget 1:2, Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete. Medlen (som anslogs med anledning av de ekonomiska konsekvenser som covid 19 medför för författare

och andra litterära upphovsmän) disponerades av Kammarkollegiet och utbetalades till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

1.2.5 Ekonomisk redovisning och revision

De omständigheter kring författarfondens ställning i statsförvaltningen som redogjorts för ovan leder till att Sveriges författarfond inte kan tillämpa förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Författarfonden har själv i sin arbetsordning fastställt principer för löpande redovisning och för upprättande av denna verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning. Dessa principer är med vissa väsentliga och nödvändiga undantag upprättade med utgångspunkt i de ovan nämnda förordningarna om myndigheters bokföring, årsredovisning m.m.

Av dessa skäl granskas författarfonden inte av Riksrevisionen utan upphandlar – med stöd i regeringens föreskrifter i fondförordningen – själv revision på den privata marknaden. Granskning av verksamhetsberättelsens finansiella delar genomförs således av auktoriserad revisor, och styrelsen för Sveriges författarfond överlämnar årligen till regeringskansliet (kulturdepartementet) en s.k. rapport från oberoende revisor.

De senaste åren har författarfonden granskats av revisionsföretaget Ernst & Young. Huvudansvarig revisor Jens Karlsson har efter genomförd granskning av 2019 års verksamhet i mars 2020 lämnat rapport och uttalande, enligt vilken författarfondens finansiella rapport i allt väsentligt är upprättad i enlighet med regelverken, förutom de möjliga effekterna av att en del av fordran på Kammarkollegiet (5 832 tkr) bedöms som osäker (se not 6. till balansräkningen i avsnitt 5.3). Revisorns rapport har i enlighet med villkor beslutade av regeringen lämnats till Kulturdepartementet.

Till huvudansvarig revisor för räkenskapsåret 2020 har i september utsetts tidigare medarbetaren på Ernst & Young Tomas Lönnström (numera Sonora Revision), som därmed till oförändrade villkor övertog granskningen av sista året enligt tidigare överenskommelse. Revision för en ny avtalsperiod ska upphandlas under år 2021.

2 Organisation

Författarfondens verksamhet leds av en styrelse, bestående av ordförande och tio andra ledamöter. Ordföranden och två andra ledamöter förordnas av regeringen. Av övriga ledamöter utses sex av Sveriges Författarförbund, en av Föreningen Svenska Tecknare och en av Svenska Fotografers Förbund. Styrelsen väljer inom sig vice ordförande.

2.1 Styrelse

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Av regeringen förordnade ledamöter:

Ordförande: Ann-Christin Nykvist. Övriga ledamöter: Loretto Villalobos och Daniel Westman.

Utsedda av Sveriges Författarförbund:

Stig Hansén, Jörgen Gassilewski, Eva Johansson, Åsa Lind, Grethe Rottböll (vice ordförande) och Tony Samuelsson.

Utsedd av Svenska Tecknare: Ann Forslind.

Utsedd av Svenska Fotografers Förbund: Annika Legzdins.

2.2 Råd för stipendier och bidrag

Styrelsen utser olika råd som själva beslutar eller bereder och ger förslag till styrelsebeslut om utdelning av stipendier och bidrag m.m. Ledamöterna i dessa stipendieråd förordnas delvis efter förslag från de litterära och bildlitterära upphovsmännens organisationer. Ledamöterna utses av fondstyrelsen för ett år i sänder (högst sex år).

Stipendierådet

Stipendierådet har till uppgift att - enligt de riktlinjer och inom de ramar som beslutas av styrelsen - besluta om utdelning av ett- och treåriga arbetsstipendier samt bereda och ge förslag till styrelsebeslut om övriga stipendier och bidrag samt utdelning av särskild biblioteksersättning.

Stipendierådet har under året bestått av Åsa Lind (ordförande), Olle Bergman, Boo Cassel, Anna Clarén (fr.o.m. 2020-07-01), Cecilia Franklin, Stig Hansén, Maja Hjertzell, Knut Larsson, Jörgen Lind, Moa Matthis, Ulrika Milles, Tony Samuelsson, Ewa Stackelberg (t.o.m. 2020-06-30) och Marianne Steinsaphir.

Rådet för tillfälliga bidrag

Rådet för tillfälliga bidrag har till uppgift att - enligt de riktlinjer och inom de ramar som fastställs av styrelsen - besluta om utdelning av tillfälliga bidrag. I rådet har under året ingått Åsa Lind, ordförande, Cecilia Franklin och Tony Samuelsson med Knut Larsson och Ewa Stackelberg som adjungerade i ärenden som berört tecknare respektive fotografer.

Internationella rådet

Internationella rådet beslutar - enligt de riktlinjer och inom de ramar som beslutas av styrelsen - om utdelning av bidrag för internationella utbyten.

Internationella rådet har under året bestått av Jörgen Gassilewski, ordförande, Lucia Cajchanová, Ann Forslind och Ia Lind.

Dramatikerrådet

I enlighet med föreskrifterna i förordningen om Sveriges författarfond utser styrelsen ett särskilt organ med ordförande och fem andra ledamöter som på styrelsens vägnar självständigt fattar beslut i frågor om bidrag till dramatiker enligt förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer och om bidrag enligt förordningen (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik.

Dramatikerrådet har under perioden bestått av Loretto Villalobos (ordförande), Magnus Berg (fr.o.m. 2020-09-17), Sofia Fredén (t.o.m. 2020-09-16), Daniel Karlsson, Gertrud Larsson, Kristina Ros (fr.o.m. 2020-09-17) Vanja Torp (t.o.m. 2020-09-16) och Barbro Westling.

2.3 Jävsbestämmelser

För arbetet i styrelse och de olika stipendieråden gäller förvaltningslagens bestämmelser. Därutöver har styrelsen fastställt särskilda riktlinjer för hantering av jäv.

Sammanfattningsvis innebär dessa riktlinjer att fråga om jäv behandlas vid beredningsperiodens början (stipendieråden) samt vid varje besluts-sammanträde (styrelsen). Jävig ledamot avstår alltid helt att delta i beredning och beslut rörande den aktuella ansökan.

Dessutom gäller att styrelseledamot normalt inte själv får söka stipendium eller bidrag. Ledamot i något av författarfondens stipendieråd får inte söka stipendium m.m. som bereds eller beslutas av det stipendieråd han eller hon är utsedd till. För att undvika jävssituationer vid hantering av ansökningar om organisationsbidrag, bereds dessa ansökningar i särskild ordning av ordföranden i samråd med övriga ledamöter utsedda av regeringen.

2.4 Sakkunniga

Vid beredningen av ansökningar om stipendier m.m. anlitar författarfonden, i den mån sakkunskap inte finns bland styrelsens eller stipendierådets ledamöter, utomstående sakkunniga för bedömning av de verk som åberopas av författare som skriver på annat språk än svenska. Det gäller även verk som översatts från svenska till andra språk. I de två ansökningsomgångarna under år 2020 har sammanlagt 69 (2019: 70) sakkunnigutlåtanden inhämtats från 31 sakkunniga, rörande böcker på 19 olika språk (2019: 25 sakkunniga på 19 olika språk).

2.5 Kansli

Under år 2020 har kansliet bestått av oförändrat fem anställda. Tjänsterna har uppehållits enligt följande: Direktör: Jesper Söderström. Biträdande direktör/Ansvarig, individuella ersättningar: Johan Triyono. Handläggare: Elisabeth Asperheim, Susanna Bjelving samt Annie Norin.

3 Samverkan

Internationellt

Författarfonden har fortlöpande internationella kontakter och kunskapsutbyte med motsvarande institutioner eller organisationer i de länder där biblioteksersättning införts, och bevakar även det arbete inom upphovsrättsområdet som bedrivs inom EU och som kan ha påverkan på den statliga biblioteksersättningen.

Konstnärsnämnden

Konstnärsnämnden disponerar anslagsposten för långtidsstipendier. Konstnärsnämnden och fondstyrelsen ska enligt regleringsbrev enas om hur många av det totala antalet stipendier som ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker; därefter utbetalas överenskommen andel till författarfonden efter rekvisition. Författarfonden har fortlöpande samråd och erfarenhetsutbyten med Konstnärsnämnden i såväl bidragsärenden som kulturpolitiska och administrativa frågor, under året inte minst när det gäller de krisstöd som fördelats med särskilda medel.

Upphovsmannaorganisationerna

Med de tre upphovsmannaorganisationerna som är representerade i fondstyrelsen – Sveriges Författarförbund, Svenska Tecknare och Svenska Fotografers Förbund – sker utöver själva styrelsearbetet ett fortlöpande samråd kring frågor som anses betydelsefulla för upphovsmännen och indirekt kan påverka författarfonden, men som ännu inte är fråga för fondstyrelsebeslut eller som normalt inte kommer att bli det. Liknande samråd och informationsutbyte sker också med Sveriges Dramatikerförbund. Fondkansliet har också i övrigt kontakter med organisationernas kanslier i stipendieärenden m.m.

Kungl. biblioteket

Författarfonden har dels kontakter med Kungl. biblioteket rörande den officiella folk- och skolbiblioteksstatistiken, dels ett fortlöpande utbyte kring frågor som rör katalogisering i nationalbibliografin, vilken utgör en viktig grund för fastställandet av individuella ersättningar till de enskilda upphovsmännen.

Arbetsgivarverket

Sveriges författarfond är obligatorisk medlem i det statliga arbetsgivarorganet Arbetsgivarverket. Direktören är ledamot i det s.k. arbetsgivarcollegiet för Arbetsgivarverket.

STIM/SAMI/Copyswede

I enlighet med förordningen (1998:1387) om fonogramersättning fördelar STIM och SAMI sedan år 1999 den statliga ersättningen för bibliotekens utlåning av fonogram och musiktryck. Liksom tidigare år har Sveriges författarfond mot ersättning försett organisationerna med uppgifter, hämtade ur fondens utlåningsurval, om vilka musikaliska verk som under föregående år lånats vid landets folkbibliotek. Författarfonden förser sedan år 2011 också den upphovsrättsförvaltande organisationen Copyswede med utlåneinformation beträffande ljudböcker på biblioteken, för att användas till stöd för fördelning av den s.k. privatkopieringsersättningen.

4 Medelsanvändningen åren 2018–2020 – översikt

	2020	2019	2018
	(tkr)		
Biblioteksersättningen			
Anslag	177 342	171 633	163 832
Kostnader:			
Ersättningar, stipendier och bidrag	167 414	162 148	152 130
Administration, avskrivningar, räntekostnader	8 736	8 969	8 853
Summa kostnader	176 150	171 117	160 983
Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker			
Anslag	8 113	8 113	8 216
Kostnader:			
Bidrag, författare m.fl.	3 480	3 420	3 520
Bidrag, dramatiker	3 311	3 387	3 319
Bidrag, internationellt utbyte	497	882	867
Administration	420	420	440
Summa kostnader	7 708	8 109	8 146
Dramatikerstöd			
Anslag	3 509	3 509	3 509
Kostnader:			
Bidrag	3 390	3 252	3 437
Administration	180	180	190
Summa kostnader	3 570	3 432	3 627
Långtidsstipendier			
Anslag	3 548	3 488	3 412
Kostnader:			
Stipendier	3 548	3 488	3 412
Administration	0	0	0
Summa kostnader	3 548	3 488	3 412
Extra stipendier (med anledning av covid 19)			
Anslag	40 000	0	0
Kostnader:			
Stipendier	39 800		
Administration	200		
Summa kostnader	40 000		

5 Bibliotekersättningen

5.1 Bibliotekersättningens beräkning

5.1.1 Underlag: utnyttjandet och kategorier av verk

Följande komponenter ingår i det statistiska underlaget för bibliotekersättningen:

- antalet hemlån i folk- och skolbibliotek av fysiska exemplar av upphovsrättsligt skyddade litterära verk av följande kategorier: a) originalverk på svenska språket samt originalverk av upphovsmän stadigvarande bosatta i Sverige, b) verk i översättning till eller från svenska;
- antalet referensexemplar – d.v.s. böcker som finns tillgängliga på bibliotek för läsning men inte för hemlån – i folk- och skolbibliotek av ovannämnda kategorier av verk.

5.1.2 Beräkningsperiod 2016–2017

Enligt förordningen om Sveriges författarfond beräknas fr.o.m. år 2015 (d.v.s. med verkan fr.o.m. anslagsåret 2016) bibliotekersättningen med utgångspunkt i medelvärdet av antalet hemlån och referensexemplar under två kalenderår i följd (beräkningsperiod). Medelvärdet under en beräkningsperiod ska utgöra grunden för den bibliotekersättning som överförs under två år i följd, med början tre år efter det sista kalenderåret i beräkningsperioden. I grundöverenskommelsen mellan parterna stadgas också att förhandlingarna ska ske vartannat år, d.v.s. sträcka sig över två anslagsår.

För år 2020 baserades således ersättningen på ett medelvärde av utlåning och referensbestånd under åren 2016 och 2017. Samma beräkningsperiod gäller också för anslagsåret 2021. Beräkningen finns redovisad i detalj i författarfondens budgetunderlag till regeringen för år 2020. Utgångspunkt för beräkningen är Kungl. bibliotekets statistik över folk- och skolbibliotekens utlåning, vilken produceras inom ramen för Sveriges officiella statistik.

5.1.3 Grundbelopp och multiplar; förhandlingsöverenskommelsen

Den totala bibliotekersättningens storlek beräknas med hjälp av ersättningens beloppsnivåer för lån och referensexemplar. Beloppet för hemlån av svenskt originalverk utgör bibliotekersättningens grundbelopp. Storleken på detta grundbelopp ska enligt 4 § fondförordningen bestämmas genom överenskommelse mellan regeringen och de tre upphovsmannaorganisationerna.

I enlighet med 2014 års grundöverenskommelse om förhandlingsordning genomfördes under år 2019 förhandlingar avseende grundbeloppet för åren 2020 och 2021. Den 22 maj 2019 ingicks en överenskommelse med de tre upphovsmannaorganisationerna, innebärande att grundbeloppet för år 2020 höjdes med tolv öre, till 1 kr och 88 öre, och för år 2021 med ytterligare fyra öre,

till 1 kr och 92 öre. Förhandlingsöverenskommelsen godkändes av regeringen 2019-05-23. Övriga belopp bestäms enligt förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond som multiplar av grundbeloppet, för år 2020 med följande resultat:

Biblioteksersättningens multiplar 2020

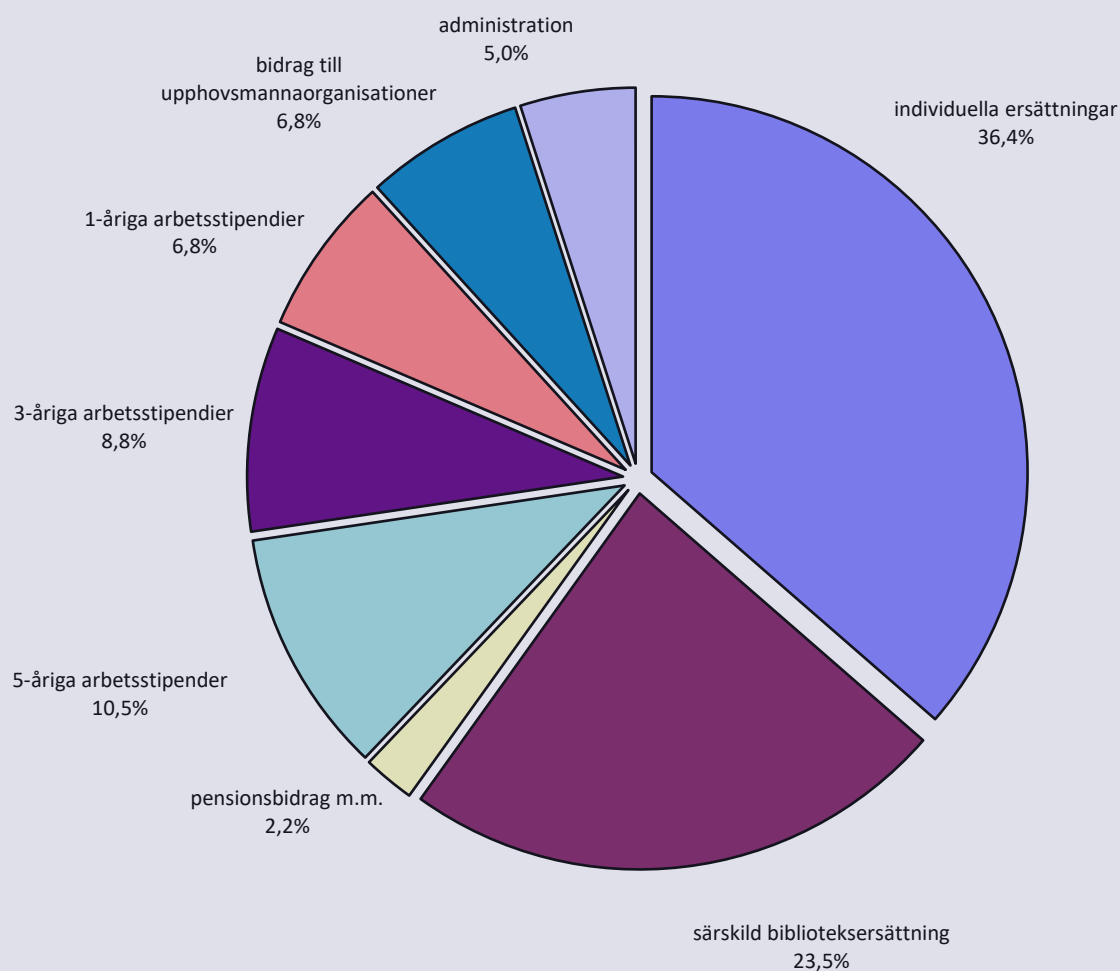
Lån av originalverk	<i>Grundbelopp</i>	1 kr och 88 öre
Lån av översättning	<i>½ av grundbeloppet</i>	94 öre
Referensexemplar av originalverk	<i>4 x grundbeloppet</i>	7 kr och 52 öre
Referensexemplar av översättning	<i>2 x grundbeloppet</i>	3 kr och 76 öre

5.1.4 Total biblioteksersättning för år 2020

Med stöd av den ovan redovisade förhandlingsöverenskommelsen och den biblioteksstatistik för beräkningsperioden 2016–2017 som redovisats i författarfondens budgetunderlag till regeringen för år 2020, fastställdes slutligt den totala biblioteksersättningen för år 2020 till 177 342 000 kr.

5.2 Biblioteksersättningens kostnader

Biblioteksersättningens kostnader 2020
Procentuella andelar

Kostnader för ersättningar, stipendier och bidrag inom biblioteksersättningen 2018–2020:

	2020	2019	2018
Individuella ersättningar:			
<i>Antal</i>	4 057	4 044	4 050
<i>Beloppsintervall</i>	2 260 – 316 378 kr	2 120 – 307 338 kr	2 020 – 296 242 kr
<i>Medelbelopp</i>	15 917	15 202 kr	14 259 kr
<i>Totalt belopp</i>	64,6 milj kr	61,5 milj kr	57,8 milj kr
Särskild biblioteksersättning:			
<i>Antal</i>	164	168	164
<i>Bruttobelopp</i>	272 000 kr	255 000 kr	240 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	41,4 milj kr	39,8 milj kr	36,6 milj kr
Pensionsbidrag:			
<i>Antal</i>	75	83	90
<i>Beloppsintervall</i>	6 192 – 71 268 kr	6 093 – 70 065 kr	5 962 – 68 585 kr
<i>Totalt belopp</i>	3,9 milj. kr	4,2 milj kr	4,4 milj kr
Femårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	116	116	114
<i>Belopp</i>	160 000 kr	150 000 kr	140 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	18,5 milj kr	17,4 milj kr	15,9 milj kr
Treårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	103	93	42
<i>Belopp</i>	150 000 kr	140 000 kr	130 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	15,4 milj kr	11,6 milj kr	5,5 milj kr
Tvåårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	0	0	47
<i>Belopp</i>	0	0	100 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	0	0	4,7 milj kr
Ettårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	194	229	226
<i>Beloppsintervall</i>	60 000 – 90 000 kr	60 000 – 90 000 kr	60 000 – 90 000 kr
<i>Medelbelopp</i>	61 856 kr	70 480 kr	70 885 kr
<i>Totalt belopp</i>	12,0 milj kr	16,1 milj kr	16,0 milj kr

5.2.1 Individuella ersättningar

Enligt förordningen om Sveriges författarfond beräknas de individuella ersättningarnas belopp på antalet hemlån och referensexemplar för kalenderåret året före det år ersättningen avser. För år 2020 har således dessa ersättningar baserats på biblioteksstatistiken för år 2019.

Ersättningens belopp per utlån är i fondförordningen fastställt till 60 procent av biblioteksersättningens grundbelopp.

År 2020 betalades ersättning till berättigad upphovsman med 1 kr och 13 öre för varje hemlån och 4 kr och 52 öre för varje referensexemplar av litterärt verk i original (föregående år: 1 kr och 6 öre resp. 4 kr och 24 öre).

Till översättare av litterärt verk till och från svenska betalades ersättning med 56,5 öre för varje hemlån och 2 kr och 26 öre för varje referensexemplar.

Beräkningen av ersättningen är samordnad, både vad avser ersättning för original respektive översättningar samt i fråga om hemlån och referensexemplar. Den vars utlåning understiger motsvarande 2 000 lån av verk i original respektive 4 000 lån av översättningar är inte berättigad till ersättning. År 2020 har således minimigränsen för utbetalning varit 2 260 kr. Efter en ändring i förordningen om Sveriges författarfond, gäller från och med år 2017 vidare en särskild begränsning för små utbetalningar till efterlevande: rätten till ersättning övergår inte till efterlevande om ersättningen till den enskilda mottagaren understiger hälften av den nivå som berättigar en levande upphovsman till ersättning (år 2020: 1 130 kr).

Vid höga utlåningssiffror avtrappas ersättningen i två steg, med början vid 200 000 lån av originalverk resp. 400 000 lån av översättningar.

Ersättningarna är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagarna betalar själv socialförsäkringarna m.m. på dessa ersättningar i form av egenavgifter. (Den som är född åren 1938 - 1954 betalade år 2020 endast ålderspensionsavgift och den som är född 1937 eller tidigare betalade inga egenavgifter.)

För beräkning av ersättningarna genomför författarfonden årliga undersökningar av bibliotekens utlåning och referensbestånd. Fondkansliet samlar in information om utlåningen av böcker i samtliga datoriserade bibliotekssystem i landet.

När själva insamlingen är avslutad påbörjas ett omfattande arbete med att analysera den bibliografiska informationen som i bibliotekens katalogposter finns om varje enskilt verk. Författarfondens kansli har med tiden byggt upp en stor databas som innehåller bibliografiska uppgifter om enskilda verk med information om hur de individuella ersättningarna för respektive verk ska fördelas. Det insamlade materialet matchas mot detta verksregister och huvuddelen av lånen bearbetas maskinellt. Fondens personal bearbetar sedan vidare det återstående materialet (med undantag för verk med *mycket låg* utlåning). För varje år växer på så sätt verksregistret och efterföljande år kan en större del av materialet bearbetas maskinellt.

Undersökningen av 2019 års bokutlåning och referensbestånd gav till resultat att 4 057 upphovsmän (eller deras efterlevande) var berättigade till ersättningar om totalt 64 574 777 kr. De enskilda ersättningsbelopp varierade mellan 2 120 kr och 316 378 kr, med ett genomsnittligt ersättningsbelopp på 15 917 kr (föregående år 15 023 kr) och medianvärde på 5 537 kr (föregående år 5 116 kr).

Eftersom det gäller begränsningar för små utbetalningar till efterlevande avräknas från det redovisade totalbeloppet de summor som understiger gränsen på 1 130 kr (sammanlagt ca 370 000 kr avseende 2019 års utlåning). Vidare gäller att inte alla de uträknade ersättningarna kan utbetalas samma år som uträkningen är klar, eftersom mottagares adresser inte är kända för fondkansliet vid det tillfälle då de för första gången erhåller någon ersättning. Upphovsmännen eller deras arvingar efterforskas då under påföljande år. Om ersättningen ännu fem år efter utlåningsåret inte kunnat utbetalas, tillfaller beloppet fonden.

Av ersättningarna för 2019 års bokutlåning och referensbestånd på totalt 64 574 777 kr, kunde 64 067 763 kr betalas ut under år 2020. Därtill kunde 272 530 kr betalas ut avseende ersättningar för tidigare år. Totalt utbetalades alltså 64 340 293 kr, till ca 4 300 personer (upphovsmän och arvingar).

Ett belopp på 102 805 kr återgick 2020-12-31 till fonden avseende ersättningar för 59 upphovsmän som inte kunnat utbetalas inom fem år efter utlåningsåret. Efter rättelser av tidigare upplupna ersättningar på netto 6 402 kr återgick således totalt 96 403 kr 2020-12-31 till fonden. De ersättningar för utlåningsåren 2015-2019 som vid årets slut fortfarande inte kunnat betalas ut, berörde 149 upphovsmän och uppgick till 1 016 346 kr (föregående år: 863 581 kr).

5.2.2 Särskild biblioteksersättning

Enligt förordningen om författarfonden kan styrelsen besluta att individuell ersättning till en viss upphovsman ska utgå med ett högre belopp än det statistiskt beräknade.

Sådan särskild biblioteksersättning kan enligt styrelsens bestämmelser tilldelas upphovsman vars verk bildar underlag för biblioteksersättning, vilken avser att uteslutande eller huvudsakligen vara litterärt verksam som författare, översättare, tecknare eller fotograf och som på ett övertygande sätt, med hänsyn till både kvalitet och kvantitet, dokumenterat sin verksamhet. För att tilldelas den särskilda biblioteksersättningen bör man varit verksam i minst 10 år, och med rimlig kontinuitet kommit ut med minst 5 å 6 egna verk. (För översättningar och verk med flera upphovsmän: 10 å 20 verk). Konkurrensen om de särskilda ersättningarna är stor; därför ställs kraven på de sökande i praktiken ofta högre än vad som framgår av dessa riktlinjer. Den som tilldelas särskild biblioteksersättning har i regel tidigare haft både kortare och fleråriga stipendier från författarfonden.

Den som innehar särskild biblioteksersättning får inte samtidigt inneha anställning – eller förordnande/uppdrag med anställningslika villkor – med mer än halv årsarbetstid. Så länge innehavaren uppfyller villkoren, fortsätter den särskilda ersättningen att utbetalas årligen, försåvitt inte synnerliga skäl

talar emot det. Vart femte år gör författarfonden uppföljningar av innehavarnas litterära verksamhet och ekonomiska situation. De får i samband med detta intyga att de är fortsatt litterärt verksamma och uppfyller de ovan nämnda villkoren för innehavet.

Den särskilda biblioteksersättningen är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagaren betalar de sociala avgifterna i form av egenavgifter. (Den som fyllt 65 år behöver endast betala ålderspensionsavgift på beloppet.) Den särskilda ersättningen upphör då innehavaren tar ut pension eller senast när han/hon fyller 70 år. Vid pensionsinträdet har innehavaren enligt författarfondens bestämmelser rätt till ett pensionsbidrag ur författarfonden, under förutsättning att pensionsinkomsterna från annat håll inte överstiger 3,8 prisbasbelopp (år 2020: 179 740 kr).

Fondstyrelsen bestämmer, för ett år i taget, storleken på den särskilda ersättningen. År 2020 var beloppet 272 000 kr (föregående år 255 000 kr).

Styrelsen har under år 2020 utsett 10 st. nya innehavare medan 14 st. innehav av särskild biblioteksersättning har upphört.

År 2020 var sammanlagt 165 (föregående år: 169) författare, översättare, tecknare och fotografer innehavare av särskild biblioteksersättning. En av dessa innehav har varit "vilande" i enlighet med bestämmelserna. Antalet utbetalade särskilda ersättningar i september 2020 var därför 164 (föregående år: 168). Det sammanlagda bruttobeloppet för särskilda ersättningar var under året 44 608 000 kr. Efter avdrag av kostnaderna för innehavarnas statistiskt beräknade individuella ersättningar för 2019 års bokutlåning (i medeltal 19 656 kr per innehavare, totalt 3 223 541 kr) blev nettokostnaden för de särskilda ersättningar som utbetalades år 2020: 41 384 459 kr.

5.2.3 Pensionsbidrag och periodiska bidrag

Från författarfonden kan utdelas dels pensionsbidrag och periodiska bidrag till författare, översättare, tecknare och fotografer, dels periodiska bidrag till deras efterlevande.

Enligt styrelsens bestämmelser ska storleken på beviljat pensionsbidrag anpassas till mottagarens allmänna pension. Bidraget ska, sammanräknat med den allmänna pensionen uppgå till 3,8 prisbasbelopp (2020: 179 740 kr) räknat vid ansökningstillfället. Pensionsbidraget kan endast i undantagsfall överstiga 1,5 prisbasbelopp per år. Pensionsbidraget är skattepliktigt.

Styrelsen beslutade vid sammanträde i december 2019 om en generell höjning från och med 2020 med 1,72% vilket motsvarar höjningen av prisbasbeloppet.

Vid budgetårets slut utbetalades sammanlagt 75 pensionsbidrag (föregående år: 83) med belopp mellan 6 192 kr/år och 71 268 kr/år.

Under budgetåret har tre nya pensionsbidrag beviljats. Elva innehavare har avlidit. Sammanlagt har i pensionsbidrag utbetalats 3 898 302 kr under år 2020.

5.2.4 Femåriga arbetsstipendier

Beloppet för de femåriga arbetsstipendierna år 2020 var 160 000 kr/år (2019: 150 000 kr/år). 22 nya stipendiater har tillkommit under året, medan 22 stipendier har upphört. Sammanlagt har 18 560 000 kr utbetalats till totalt 116 innehavare av femårigt arbetsstipendium.

Innehavare av femårigt arbetsstipendium ur Sveriges författarfond får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

5.2.5 Treåriga arbetsstipendier

Beloppet för de treåriga arbetsstipendierna har varit 150 000 kr/år (år 2019: 140 000 kr). 20 nya stipendiater har tillkommit under året. Inga treåriga stipendier har upphört (stipendietypen infördes år 2018). Sammanlagt har 15 450 000 kr utbetalats till totalt 103 innehavare av treårigt stipendium.

I likhet med det femåriga arbetsstipendiet får innehavare av treårigt stipendium tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst, och pensionsavgiften betalas på samma sätt från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

5.2.6 Ettåriga arbetsstipendier

Beloppen för de ettåriga arbetsstipendierna år 2020 var oförändrat 60 000 kr och 90 000 kr. Stipendierådet har beviljat 194 ettåriga arbetsstipendier om totalt 12 000 000 kr (medeltal 61 856 kr).

5.2.7 Tillfälliga bidrag

Rådet för tillfälliga bidrag har under året beslutat att som hjälp i akut ekonomiskt nödläge utdela tillfälliga bidrag till 5 personer (år 2019: 11) med sammanlagt 45 000 kr (år 2019: 97 000 kr). Antalet ansökningar uppgick till 16 (år 2019: 29).

5.2.8 Bidrag till upphovsmannaorganisationer

Organisationsbidrag har för år 2020 tilldelats Sveriges Författarförbund med 8 524 000 kr, (föregående år: 8 381 000 kr), Svenska Tecknare med 1 630 000 kr (föregående år 1 602 000 kr) och Svenska Fotografers Förbund, författar- och illustratörsektionen, med 1 814 000 kr (föregående år 1 783 000 kr). Sammanlagt utdelades således bidrag till upphovsmännens organisationer med 11 968 000 kr (föregående år: 11 766 000 kr).

5.2.9 Administration

Kostnaderna för författarfondens administration vad avser biblioteksersättningen uppgick år 2020 till 8 736 136 kr (inklusive avskrivningar 74 988 kr samt räntekostnader 26 951 kr). Från administrationskostnaderna har 1 110 000 kr avräknats, vilka har betalats till biblioteksersättningen från övriga anslagsposter samt från STIM/SAMI och Copyswede för ersättning för bearbetad utlånedata.

Av administrationskostnaderna (före avräkningen för administrationsersättning m.m.) avsåg ca 4,8 milj. kr personalkostnader och ca 3,0 milj. kr kostnader för styrelse, stipendieråd och sakkunniga. Övriga administrationskostnader uppgick till ca 2,0 milj. kr, varav ca 1,0 milj. kr avsåg kostnader för lokalyra. Kostnaderna för administrationen tas helt från fondmedel. De uppgick under år 2020 till 5,0 procent av biblioteksersättningens totala kostnader.

5.2.10 Årets resultat

Biblioteksersättningens anslagsintäkter för år 2020 uppgick till 177 342 000 kr. Verksamhetens totala kostnader uppgick till 176 150 009 kr, varav kostnader för ersättningar, stipendier och bidrag 167 413 873 kr, kostnader för administration 8 634 196 kr, avskrivningar 74 988 kr samt räntekostnader 26 951 kr (negativ ränta på fondens plusgirokonton).

Årets resultat gav därmed ett överskott på 1 191 991 kr.

5.3 Resultat- och balansräkning: Biblioteksersättning

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2020	2019
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	177 342	171 633
SUMMA INTÄKTER		177 342	171 633
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Individuella ersättningar	(2)	-64 108	-61 066
Särskild biblioteksersättning netto	(3)	-41 384	-39 880
Pensionsbidrag		-3 898	-4 179
Femåriga arbetsstipendier		-18 560	-17 400
Treåriga arbetsstipendier		-15 450	-11 620
Övriga stipendier och bidrag	(4)	-24 013	-28 003
Summa Ersättningar och bidrag		-167 413	-162 148
Personal och styrelse		-6 888	-7 023
Övriga administrationskostnader		-1 747	-1 832
Summa Administration		-8 635	-8 855
Avskrivningar	(5)	-75	-65
Räntekostnader		-27	-49
SUMMA KOSTNADER		-176 150	-171 117
ÅRETS RESULTAT		1 192	516

Biblioteksersättning, forts.

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	(5)	130	95
Fordringar			
Fordran på Kammarkollegiet samt övriga kortfristiga fordringar	(6)	6 102	8 438
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	(7)	417	443
Kassa och bank			
Plusgiro, bankkonto		6 697	3 656
SUMMA TILLGÅNGAR		13 346	12 632
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		9 752	9 236
Årets resultat		1 192	516
Skulder			
Leverantörsskulder		30	10
Övriga skulder	(8)	1 620	2 158
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	(9)	752	713
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		13 346	12 632

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges författarfond omfattas inte av förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring eller förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. (Se även avsnitt 1.2.5).

Enligt 21 § arbetsordningen för Sveriges författarfond tillämpas principer med väsentliga undantag med utgångspunkt enligt Förordning om myndigheters bokföring samt Förordning om årsredovisning samt budgetunderlag vad gäller redovisnings- och värderingsprinciper.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningen enligt plan. Avskrivning förs per sexmånadersperiod. Följande avskrivningstider tillämpas: 3 år för datorer, skrivare och nätverk; 5 år för övriga maskiner och inventarier.

Redovisnings- och värderingsprinciper har varit oförändrade från föregående år.

Biblioteksersättning, forts.

Noter

(1) Anslagsposten 5:2 ap. 8 under utgiftsområde 17, Ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek, disponeras av Kammarkollegiet. Medlen betalas ut till Sveriges författarfond efter rekvisition.

(2) Individuella ersättningar	(tkr)	2020	2019
Individuell ersättning		64 574	61 480
Förfallna individuella ersättningar samt rättelser		-96	-55
Arvsvinster*		-370	-359
Summa individuella ersättningar		64 108	61 066

*Under miniminivån för utbetalning till efterlevande

(3) Särskild biblioteksersättning
Bruttobelopp för särskilda ersättningar (44 608 tkr), avgår innehavarnas statistiskt beräknade individuella ersättning enligt 2019 års utlåning, (3 224 tkr), nettokostnad särskild ersättning, (41 384 tkr).

(4) Övriga stipendier och bidrag, fördelning:	(tkr)	2020	2019
Ettåriga arbetsstipendier		12 000	16 140
Tillfälliga bidrag		45	97
Organisationsbidrag		11 766	11 766
Summa övriga stipendier och bidrag		24 013	28 003

(5) Avskrivningar / Maskiner och inventarier
Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som beräknas ha en livslängd om minst 3 år och vilkas anskaffningskostnad uppgår till minst 10 000 kr (i vissa fall 5 000 kr).

Avskrivning sker per sexmånadersperiod, enligt den ekonomiska livslängd som fastställts för de olika kategorierna av anläggningstillgångar (datorer, skrivare och nätverk: 3 år; övriga maskiner och inventarier: 5 år).

Tkr	2020	2019
IB	819	811
Utrangeringar	-48	-41
Årets inköp	<u>188</u>	<u>49</u>
UB	882	819
Akkumulerad avskrivning	725	701
Årets avskrivning	75	65
Utrangeringar	<u>-48</u>	<u>-41</u>
Avskrivning totalt	752	725
Planenligt restvärde	130	94

Bibliotekersättning, forts

- (6) Fordran på Kammarkollegiet utgör 5 832 tkr. Ordföranden och direktören har i diskussioner med Regeringskansliet och Kammarkollegiet sökt lösning på hur dessa medel som ej rekvirerades under år 2018 ska disponeras och redovisas på statsbudgeten.
- (7) Avser förutbetalda hyreskostnader samt övriga förutbetalda kostnader.
- (8) Avser ej utbetalade individuella ersättningar (1 016 tkr), källskatt på löner, arvoden och pensioner (454 tkr) samt upplupna bidrag (150 tkr).
- (9) Avser personalens upplupna semesterlöner inklusive arbetsgivaravgifter, upplupna arbetsgivaravgifter för personal och styrelse, upplupna premier för statens avtalsförsäkringar samt upplupen kostnad för lokalt omställningsarbete.

Upplysning om framtida åtaganden villkorade av framtida finansiering

Sveriges författarfond disponerar inte själv sina anslagsposter och får därmed inte ha några ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden, vilka gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande. Beräknade framtida åtaganden uppgår totalt till 109 302 875 kr (föregående år: 107 049 052 kr), vilka baseras på fondstyrelsens tidigare beviljade stipendier och bidrag.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	Pensions- bidrag	5-åriga arbetsstip	3-åriga arbetsstip	Summa, kr
2021	3 536 760	20 000 000	16 530 000	40 066 760
2022	3 291 155	14 400 000	8 740 000	26 431 155
2023	3 045 550	10 400 000	4 370 000	17 815 550
2024	2 799 945	6 000 000		8 799 945
2025	2 554 340	1 600 000		4 154 340
2026	2 308 735			2 308 735
2027	2 063 130			2 063 130
2028	1 817 525			1 817 525
2029	1 571 920			1 571 920
2030	1 326 315			1 326 315
2031	1 080 710			1 080 710
2032	835 105			835 105
2033	589 500			589 500
2034	343 895			343 895
2035	98 290			98 290
Summa, kr:	27 262 875	52 400 000	29 640 000	109 302 875

Beträffande uträkning av framtida åtaganden för pensionsbidrag har följande metod använts: Vid 2021 års ingång innehar 72 personer pensionsbidrag till en beräknad årskostnad om 3 536 760 kr, vilket i medeltal blir 49 121 kr/person och år. Under en femårsperiod (2016 – 2020) har i medeltal 5 personer/år avlidit. Det beräknade värdet av framtida åtaganden vad gäller pensionsbidrag har således minskats med $5 \times 49\,121 \text{ kr} = 245\,605 \text{ kr/år}$.

6 Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 5. Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker.

Anslagsposten har under 2020 uppgått till oförändrat 8 113 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats enligt följande:

- 3 492 000 kr för bidrag till författare, översättare och kulturjournalister;
- 3 324 000 kr för bidrag till dramatiker och översättare av dramatik;
- 877 000 kr för bidrag för internationella utbyten.

Verksamheternas administrationskostnader täcks av medlen under denna anslagspost och har fastställts till 420 000 kr.

Dramatikerrådet beslutar på styrelsens vägnar om den del av anslagsposten som fördelats på bidrag till dramatiker och översättare av dramatik. Internationella rådet beslutar om den del som fördelats på bidrag för internationella utbyten.

I enlighet med förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer fördelas statsbidrag till enskilda yrkesutövande konstnärer, med syftet att främja deras möjligheter att bedriva, fördjupa och utveckla sin konstnärliga verksamhet. Statsbidrag får lämnas i form av stipendier, projektbidrag och bidrag för internationellt utbyte.

Fondstyrelsen har frihet att inom ramen för anslagsposten prioritera mellan de olika typerna av bidrag och anpassa deras antal och bidragsbeloppens storlek till de behov som finns. Hur fondstyrelsen respektive dramatikerrådet valt att prioritera redovisas i följande två avsnitt.

6.1 Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister

Styrelsen för Sveriges författarfond har inom biblioteksersättningens ram i relativt stor utsträckning koncentrerat insatserna på att skapa ekonomisk trygghet under längre perioder för de litterära upphovsmännen. Statsbidraget ur anslagspost 5:2, ap.5 till författare, översättare och kulturjournalister har istället utnyttjats som ett nödvändigt komplement till biblioteksersättningen, genom en prioritering på ettåriga arbetsstipendier. Statsbidraget har vidare den viktiga funktionen att stödja kulturjournalisterna, vilka mer sällan eller aldrig kan erhålla stipendier ur biblioteksersättningen.

Enligt styrelsens beslut har anslagsposten efter avdrag för administrationskostnader (420 000 kr) fördelats med 3 492 000 kr på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister. 47 ettåriga arbetsstipendier på 90 000 kr (22 st.) resp. 60 000 kr (25 st.) om totalt 3 480 000 kr har utdelats under året.

Resultat- och balansräkning: *Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2020	2019
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	3 912	3 912
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag		-3 480	-3 420
Administration	(2)	-420	-420
SUMMA KOSTNADER		-3 900	-3 840
ÅRETS RESULTAT		12	72

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Fordringar		0	19
Kassa och bank		97	156
SUMMA TILLGÅNGAR		97	175
KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserat kapital		85	13
Årets resultat		12	72
Skulder			
Övriga skulder	(3)	0	90
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		97	175

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 5, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 8 113 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 3 492 000 kr på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister; därtill redovisas administrationskostnaderna, 420 000 kr, här samlat för hela anslagsposten (resterande del av anslagsposten har fördelats på bidrag till dramatiker samt till bidrag för internationella utbyten). Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och betalas efter rekvisition ut till styrelsen för Sveriges författarfond.

(2) Avser ersättning för administrationskostnader till verksamheten Bibliotekersättning enligt styrelsens beslut 2020-02-13, prot. nr 383, 7 §. Kostnaden redovisas här samlat för alla verksamhetsgrenar under anslagsposten.

(3) Avser under år 2019 beslutat ej utbetalat bidrag.

6.2 Bidrag till dramatiker

För bidrag till dramatiker och översättare av dramatik har dramatikerrådet under år 2020 enligt fondstyrelsens beslut förfogat över oförändrat 3 324 000 kr.

Dramatikerrådet prioriterar inom ramen för sin verksamhet arbetsstipendier (ett-, två- och femåriga). Liksom författarfonden i övrigt, utdelar dramatikerrådet inga projektbidrag.

Under året har dramatikerrådet delat ut 2 st. nya femåriga arbetsstipendier på 141 900 kr, samtidigt som två innehav har upphört. Antalet innehavare av femårigt arbetsstipendium har därmed varit oförändrat 6 st. Totalt har 851 400 kr utbetalats. Innehavare av femårigt stipendium får tillgodoräkna sig bidraget som pensionsgrundande inkomst; pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Sex nya tvååriga arbetsstipendier på 100 000 kr per år har utdelats till en kostnad av 600 000 kr. Dessutom har sex tvååriga stipendier på 100 000 kr för andra året betalats ut. Därmed har totalt 1 200 000 kr delats ut i form av tvååriga arbetsstipendier.

17 st. ettåriga arbetsstipendier till ett sammanlagt belopp av 1 260 000 kr har utdelats, varav 8 st. stipendier på 90 000 kr samt 9 st. stipendier på 60 000 kr.

Totalt har under budgetåret 2020 således i bidrag utbetalats 3 311 400 kr.

Bidrag till dramatiker 2018–2020:

	2020	2019	2018
Femårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	6	6	6
<i>Belopp</i>	141 900 kr	139 500 kr	136 500 kr
<i>Totalt belopp</i>	851 400 kr	837 000 kr	819 000 kr
Tvåårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	12	12	10
<i>Belopp</i>	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	1 200 000 kr	1 200 000 kr	1 000 000 kr
Ettårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	17	18	20
<i>Beloppsintervall</i>	60 000 – 90 000 kr	60 000 – 90 000 kr	60 000 – 90 000 kr
<i>Medelbelopp</i>	74 000 kr	75 000 kr	75 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	1 260 000 kr	1 350 000 kr	1 500 000 kr

Resultat- och balansräkning: *Bidrag till dramatiker*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2020	2019
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	3 324	3 324
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag	(2)	-3 311	-3 387
ÅRETS RESULTAT		13	-63

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Fordringar		0	13
Kassa och bank		19	77
SUMMA TILLGÅNGAR		19	90
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		7	70
Årets resultat		12	-63
Skulder			
Övriga skulder		0	84
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		19	90

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 5, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 8 113 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 3 324 000 kr på bidrag till dramatiker (resterande del av anslagsposten har fördelats på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister samt till bidrag för internationella utbyten). Anslagsposten disponeras av Kammarkollegiet. Anslaget disponeras av Kammarkollegiet och betalas efter rekvisition ut till styrelsen för Sveriges författarfond. Enligt föreskrifterna i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond ska dramatikerrådet på styrelsens vägnar fatta beslut i frågor om bidrag till dramatiker enligt förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer.

(2) Statsbidrag till dramatiker. Fördelning på olika stipendier (tkr)

	(tkr)	2020	2019
Femåriga arbetsstipendier		851	837
Tvååriga arbetsstipendier		1 200	1 200
Ettåriga arbetsstipendier		1 260	1 350
Summa bidrag:		3 311	3 387

Upplysning om framtida åtaganden villkorade av framtida finansiering

Sveriges författarfond disponerar inte själv sina anslagsposter och får därmed inte ha några ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden, vilka gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	5-åriga stipendier	2-åriga stipendier	Summa, kr
2021	851 400	600 000	1 451 400
2022	851 400	0	851 400
2023	567 600	0	567 600
2024	567 600	0	567 600
2025	567 600	0	567 600
Summa, kr	3 405 600	600 000	4 005 600

6.3 Bidrag för internationella utbyten

För bidrag för internationellt utbyte till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker har Internationella rådet under år 2020 enligt fondstyrelsens beslut förfogat över oförändrat 877 000 kr ur denna anslagspost.

Bidrag för internationella utbyten har beslutats fem gånger under år 2020. Internationella rådet har beviljat sammanlagt 32 (föregående år 59) bidrag för internationella utbyten om totalt 497 000 kr (medelbelopp: 15 531 kr). Antalet ansökningar minskade kraftigt p.g.a. av de reserestriktioner gällde under större delen av året.

Mottagare av bidrag för internationella utbyten ska efter resans eller projektets slut lämna en skriftlig redogörelse.

Resultat- och balansräkning: *Bidrag för internationella utbyten.*

RESULTATRÄKNING (tkr)	Not	2020	2019
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	877	877
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag		-464	-882
ÅRETS RESULTAT		413	-5

Bidrag för internationella utbyten, forts

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		526	14
KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserat kapital		14	19
Årets resultat		413	-5
Skulder			
Övriga skulder	(2)	99	0
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		526	14

Noter

(1) Anslagsposten 5:2 ap. 5, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 8 113 000 kr. Enligt styrelsens beslut har 877 000 kr av anslagsposten fördelats till bidrag för internationellt utbyte.

(2) Avser beslutade ej utbetalade bidrag.

7 Dramatikerstöd

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer, handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 13. Dramatikerstöd. Beslut om dramatikerstöd fattas av dramatikerrådet.

I enlighet med förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik får statsbidrag ges till fria teatergrupper, regionala och lokala teaterinstitutioner samt radio- och TV-företag för beställning av nyskriven svensk dramatik. Ansökan om stöd ska göras gemensamt av en dramatiker och den som vill uppföra dramatikers verk.

Anslagsposten har under 2020 uppgått till oförändrat 3 509 000 kr.

Dramatikerstödet storlek motsvarar 2/3 av grundersättningen enligt det vid tidpunkten för beslut gällande avtalet mellan Svensk Scenkonst och Sveriges Dramatikerförbund, avseende förvärv och framförande av scenpjäser. Dramatikerstödet utbetalas till teatern – men ska oavkortat utgöra arvode till dramatikern. Ett villkor för beviljat stöd är att teatern utöver detta stöd betalar dramatikern ett belopp motsvarande lägst 1/3 av ersättningen enligt nyss nämnda avtal.

Av stödets konstruktion följer att dramatikerstöd beviljas med tre olika belopp, beroende av längden på den pjäs som beställs. Hälften av stödet betalas efter beslut; andra hälften betalas ut då premiär ägt rum. Ansökan om

SVERIGES FÖRFATTARFOND

dramatikerstöd kan lämnas in när som helst under året. Beslut fattas två gånger om året.

Under året har 69 (2019: 68) ansökningar om dramatikerstöd behandlats, av vilka 27 (2019: 27) bifallits. Totalt har dramatikerrådet beviljat dramatikerstöd till ett belopp av 3 439 040 kr. (2019: 3 298 440 kr)

Vid årets slut hade 41 teatrar ännu inte slutrekvirerat beslutade dramatikerstöd på totalt 2 961 480 kr.

Resultat- och balansräkning: *Dramatikerstöd*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2020	2019
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	3 509	3 509
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Dramatikerstöd	(2)	-3 390	-3 252
Administration	(3)	-180	-180
SUMMA KOSTNADER		-3 570	-3 432
ÅRETS RESULTAT		-61	77

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		3 018	2 741
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		118	41
Årets resultat		-61	77
Skulder			
Övriga skulder	(4)	2 961	2 623
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		3 018	2 741

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 13, Dramatikerstöd disponeras av Kammarkollegiet. Medlen utbetalas till styrelsen för Sveriges författarfond (dramatikerrådet) efter rekvisition. Enligt föreskrifterna i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond ska dramatikererrådet på styrelsens vägnar fatta beslut i frågor om bidrag enligt förordningen (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik (dramatikerstöd).

(2) Dramatikerstöd – fördelning

	2020 (kr)	2019 (kr)
Beviljade stöd:	3 439 040	3 298 440
Återförda stöd:	-48 300	-46 350
Summa stöd:	3 390 740	3 252 090

(3) Administrationskostnaderna för utdelning av dramatikerstöd uppgår till 180 000 kr vilket utgör ersättning till verksamheten Bibliotekersättning för arvoden, administrativt arbete samt utnyttjande av kansliets resurser enligt styrelsens beslut 2020-02-13, prot. nr 383, 7 §.

(4) Avser beslutade, ej utbetalade dramatikerstöd (2 961 480 kr).

8 Inkomstgarantier för konstnärer

Inkomstgarantier för konstnärer utgör anslagspost 3 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Den ekonomiska redovisningen av denna verksamhet åligger inte styrelsen för Sveriges författarfond. För denna svarar Kammarkollegiet, som disponerar anslagsposten och verkställer utbetalningarna till innehavarna.

Enligt riksdagens beslut ska inkomstgarantin för konstnärer successivt avskaffas. Därför utses inga nya innehavare. Enligt förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer ska dock den som tidigare beviljats inkomstgaranti utses årligen under sin återstående livstid åter till innehavare av inkomstgaranti, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Inkomstgaranti utgår med ett belopp som motsvarar fem prisbasbelopp per år (2020: 5 x 47 300 kr = 236 500 kr). Beloppet minskas med innehavarens årsinkomst upp till ett basbelopp och med 75 procent av årsinkomsten i övrigt.

Samtliga 18 tidigare beslutade innehavare inom författarfondens ansvarsområde har i enlighet med förordningen utsetts till innehavare också för år 2020. Efter att tre innehavare senare avlidit fanns vid årets slut 15 innehavare av inkomstgaranti inom författarfondens ansvarsområde.

9 Långtidsstipendier

Långtidsstipendier utgör anslagspost 4 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Stipendium kan enligt förordning (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer utgå för att ge en konstnär, som under längre tid bedrivit konstnärlig verksamhet av god kvalitet, möjlighet att långsiktigt utveckla sitt konstnärskap.

Långtidsstipendier fördelas av Konstnärsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond. Långtidsstipendier utgår under högst 10 år med ett belopp som motsvarar tre prisbasbelopp per år. Innehavare av långtidsstipendium får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Antalet tioåriga långtidsstipendier har av regeringen i regleringsbrevet för år 2020 fastställts till 126 st., oförändrat jämfört med föregående år. Styrelsen för Sveriges författarfond ska komma överens med Konstnärsnämnden om hur många stipendier som ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker. Enligt nämndens och fondstyrelsens överenskommelse har författarfonden för närvarande beslutanderätt över totalt 25 långtidsstipendier. Konstnärsnämndens del av anslagsposten redovisas i nämndens årsredovisning för år 2020.

Totalt under år 2020 har inom författarfondens område långtidsstipendier om vardera 141 900 kr utbetalats till 25 personer, till ett sammanlagt belopp av 3 547 500 kr. Några nya stipendiater har inte utsetts under året. Av de 25 stipendiaterna är 18 st. författare/översättare/kulturjournalister (utsedda av fondstyrelsen) och 7 st. dramatiker (utsedda av dramatikerrådet).

Resultat- och balansräkning: *Långtidsstipendier*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2020	2019
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	3 548	3 488
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Långtidsstipendier		-3 548	-3 488
ÅRETS RESULTAT		0	0

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 4, Långtidsstipendier uppgår till 17 880 000 kr och disponeras av Konstnärdsnämnden. De medel som efter överenskommelse mellan Konstnärdsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond ska tillfalla författare, översättare och dramatiker uppgår till 3 547 500 kr och utbetalas av Konstnärdsnämnden till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

Upplysning om framtida åtaganden villkorade av framtida finansiering

Sveriges författarfond disponerar inte själv anslagsposten och har inga ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden, vilka gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	Belopp, kr
2021	3 547 500
2022	2 696 100
2023	2 696 100
2024	2 696 100
2025	2 696 100
2026	1 844 700
2027	141 900
2028	0
Summa, kr:	16 318 500

10 Extra anslagna medel (covid-19) 2020

Under utgiftsområde 17, anslaget 1:2, Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete, har under året anslagits medel till Sveriges författarfond på anslagspost 12. "Del till Sveriges författarfond".

Anslagsposten har enligt regleringsbrev används enligt förordningen (2019:1269) om statsbidrag till konstnärer, d.v.s. samma förordning som reglerar bidragsgivningen med medel från anslagsposterna ap.4 och ap. 5 (Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker samt Långtidsstipendier).

Under våren fördelades stipendier enligt följande: 104 st. på 50 000 kr, 95 st. på 30 000 kr samt 130 st. på 15 000 kr. Sammanlagt 329 st. stipendier om 10 milj. kr. Stipendierna beslutades på styrelsens delegation av rådet för tillfälliga bidrag, förstärkt med ytterligare ledamöter från andra stipendieråd, i en gemensam beredning för alla yrkeskategorier/genrer inom författarfondens ansvarsområde.

Under hösten fördelade dramatikerrådet 80 st. stipendier på 50 000 kr till dramatiker/manusförfattare och översättare av dramatik. För övriga yrkeskategorier inom författarfondens ansvarsområde beslutade styrelsen att förstärka höstens ordinarie stipendieutbud enligt följande: 40 st. stipendier på 90 000 kr, 40 st. på 60 000 kr samt 396 st. på 50 000 kr. Administrationskostnaderna fastställdes till 200 000 kr.

Resultat- och balansräkning: *Extra anslagna medel (covid-19) 2020*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2020	2019
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	40 000	0
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Stipendier		-39 800	0
Administration	(2)	-200	0
SUMMA KOSTNADER		-40 000	0
ÅRETS RESULTAT		0	0

(1) Anslagsposten 17 1:2 ap. 12, "Del till Sveriges författarfond" användes för fördelning av extra medel under den pågående pandemin, och kom att uppgå till totalt 40 000 000 kr. Medlen disponerades av Kammarkollegiet och utbetalas till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

(2) Avser ersättning för administrationskostnader till verksamheten Bibliotekersättning enligt styrelsens beslut 2020-11-17, prot. nr 390.

11 Stipendiestatistik – översikt

I det följande lämnas en samlad översikt över stipendier och stöd m.m. som fördelas av Sveriges författarfond. Här redovisas det totala antalet ansökningar och hur stor del av ansökningarna som kunnat beviljas, men också särredovisat på män respektive kvinnor. De sökandes kön har enbart härletts ur angivet personnummer, i syfte att kunna presentera denna övergripande bild.

Redovisningen görs dels totalt för författarfondens samtliga stöd och stipendier m.m., dels uppdelat på olika verksamhetsgrenar (och stipendietyper). Uppdelningen i verksamhetsgrenar följer här den praktiska uppdelningen i olika berednings- och beslutsprocesser, och motsvarar alltså inte alltid verksamhetsberättelsens redovisning i övrigt av respektive anslagspost.

De extra stipendier som under året kunnat fördelas ur särskilt anslagna medel med anledning av de ekonomiska konsekvenser som covid 19 medför, redovisas därför här enligt följande: vårens separata fördelning redovisas för sig, medan höstens fördelning av extra stipendier ingår i redovisningarna av arbetsstipendier till författare m.fl. samt till dramatiker. Som nämnts ovan lämnar författarfonden enligt uppdrag en särskild uppföljning av bidragsgivningen ur extra anslagna medel; i den ingår mer detaljerad redovisning av utfallet vad gäller kön, yrkeskategorier m.m.

Därtill gäller att denna stipendiestatistik avser *beviljade* stipendier m.m. under året, till skillnad från den ekonomiska redovisningen i övrigt som ju avser *utbetalade* stipendier och ersättningar under året. I denna sammanställning ingår alltså inte heller tidigare beviljade, nu löpande stipendier eller liknande.

Stipendieberedningen bedrivs genomgående utan kvotering mellan könen, eller på andra sätt förutbestämda hänsyn, exempelvis till yrkeskategorier/genrer, litterära traditioner, regional spridning, ålder eller vilket språk de sökande skriver på eller översätter till eller från. Uppföljningar likt denna görs i efterhand, till stöd för reflexion och diskussion rörande urvalskriterier, medelsfördelning m.m., men styr alltså inte stipendieberedningen på förhand och i direkt mening.

De varierande stipendierna och stöden m.m. är sinsemellan mycket olika, både till karaktär och vad avser ekonomiskt värde. Särskild biblioteksersättning innebär en ekonomisk grundtrygghet som kan innehas uppåt 20 år, ibland mer, medan ett bidrag för internationellt utbyte inte sällan understiger 15 000 kr. Dramatikerstöden är inga personliga stipendier utan kopplas till beställning och utgör del av arvode. För analysen av söktryck och bifallsprocent ska också betonas att det inte alltid rör sig om antal unika sökande eftersom vissa stipendier kan sökas flera gånger under året.

Överlag är könsfördelningen mycket jämn; med några undantag är skillnaderna mycket mindre än de 60%/40% som normalt används vid jämställdhetsanalyser. (Arbetsstipendier till dramatiker år 2019 och 2020 samt Dramatikerstöd år 2019, båda i kvinnors favör.) Övergripande har tidigare gällt att kvinnors något högre bifallsprocent har kompenserat för att männens andel av de sökande alltid varit större. De senaste åren har dock kvinnors andel också av ansökningarna ökat och är nu vissa år större än männens.

Det finns skäl att iakttäta viss försiktighet när det gäller utläsa trender eller dra slutsatser av utfallet för enskilda år. I synnerhet gäller det den redovisning som görs nedbrutet på vissa verksamheter eller särskilda stipendietyper, där grupperna blir små och de slumpmässiga variationerna följaktligen större.

	2020	2019	2018
Stipendier m.m. ur biblioteksersättningen samt övriga anslag till författare m.fl.			
<i>Antal ansökningar</i>	2 694	1 865	1 567
- varav kvinnor	1 435 (53 %)	967 (52 %)	776 (50 %)
- varav män	1 259 (47 %)	898 (48 %)	791 (50 %)
<i>Antal bifall</i>	769	340	327
- varav kvinnor	434 (56 %)	186 (55 %)	170 (52 %)
- varav män	335 (44 %)	154 (45 %)	157 (48 %)
<i>Bifallsprocent</i>	29 %	18 %	21 %
- för kvinnor	30 %	19 %	22 %
- för män	27 %	17 %	20 %

	2020	2019	2018
Stipendier till dramatiker/manusförfattare och översättare av dramatik			
<i>Antal ansökningar</i>	275	145	121
- varav kvinnor	157 (57 %)	81 (56 %)	62 (51 %)
- varav män	118 (43 %)	64 (44 %)	59 (49 %)
<i>Antal bifall</i>	105	27	30
- varav kvinnor	67 (64 %)	18 (67 %)	17 (57 %)
- varav män	38 (36 %)	9 (33 %)	13 (43 %)
<i>Bifallsprocent</i>	38 %	19 %	25 %
- för kvinnor	43 %	22 %	27 %
- för män	32 %	14 %	22 %
Kristipendier våren 2020			
<i>Antal ansökningar</i>	438		
- varav kvinnor	243 (55 %)		
- varav män	195 (45 %)		
<i>Antal bifall</i>	329		
- varav kvinnor	187 (57 %)		
- varav män	142 (43 %)		
<i>Bifallsprocent</i>	75 %		
- för kvinnor	77 %		
- för män	73 %		
Bidrag för internationellt utbyte			
<i>Antal ansökningar</i>	174	301	255
- varav kvinnor	102 (57 %)	165 (55 %)	123 (48 %)
- varav män	72 (41 %)	136 (45 %)	132 (52 %)
<i>Antal bifall</i>	32	59	67
- varav kvinnor	17 (53 %)	32 (54 %)	33 (49 %)
- varav män	15 (47 %)	27 (46 %)	34 (51 %)
<i>Bifallsprocent</i>	18 %	20 %	26 %
- för kvinnor	17 %	19 %	27 %
- för män	21 %	20 %	26 %
Dramatikerstöd			
<i>Antal ansökningar</i>	69	69	63
- varav kvinnor	42,5 (62 %)	43 (62 %)	33 (52 %)
- varav män	26,5 (38 %)	26 (38 %)	30 (48 %)
<i>Antal bifall</i>	27	27	30
- varav kvinnor	14 (52 %)	20 (74 %)	17 (57 %)
- varav män	13 (48 %)	7 (26 %)	13 (43 %)
<i>Bifallsprocent</i>	39 %	39 %	48 %
- för kvinnor	33 %	47 %	52 %
- för män	49 %	27 %	43 %

SVERIGES FÖRFATTARFOND

	2020	2019	2018
Totalt			
<i>Antal ansökningar</i>	3 650	2 380	2 005
- varav kvinnor	1 980 (54 %)	1 256 (53 %)	993 (50 %)
- varav män	1 670 (46 %)	1 124 (47 %)	1 012 (50 %)
<i>Antal bifall</i>	1 262	453	453
- varav kvinnor	719 (57 %)	256 (57 %)	236 (52 %)
- varav män	543 (43 %)	197 (43 %)	217 (48 %)
<i>Bifallsprocent</i>	35 %	19 %	23 %
- för kvinnor	36 %	20 %	24 %
- för män	33 %	18 %	21 %
Större stipendier m.m. *			
<i>Antal bifall</i>	29	34	34
- varav kvinnor	18 (62 %)	20 (59 %)	17 (50 %)
- varav män	11 (38 %)	14 (41 %)	17 (50 %)

* Särskild bibliotekersättning samt fem- och tioåriga stipendier

Stockholm den 25 februari 2021

Ann-Christin Nykvist
ordförande

Grethe Rottböll
vice ordförande

Ann Forslind
ledamot

Jörgen Gassilewski
ledamot

Stig Hansén
ledamot

Eva Johansson
ledamot

Annika Legzdins
ledamot

Åsa Lind
ledamot

Tony Samuelsson
ledamot

Daniel Westman
ledamot

Loretto Villalobos
ledamot

/Jesper Söderström
direktör och styrelsens sekreterare

Min rapport från oberoende revisor har lämnats den

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Box 6243, S-102 34 STOCKHOLM

Sveavägen 82

Telefon: 08-440 45 50

E-post: svff@svff.se

www.svff.se